

Het onderwijsaanbod

Onderwijsdoelen

Klassenoverstijgende niveaugroepen

Toetsing

Ingeroosterde vakken

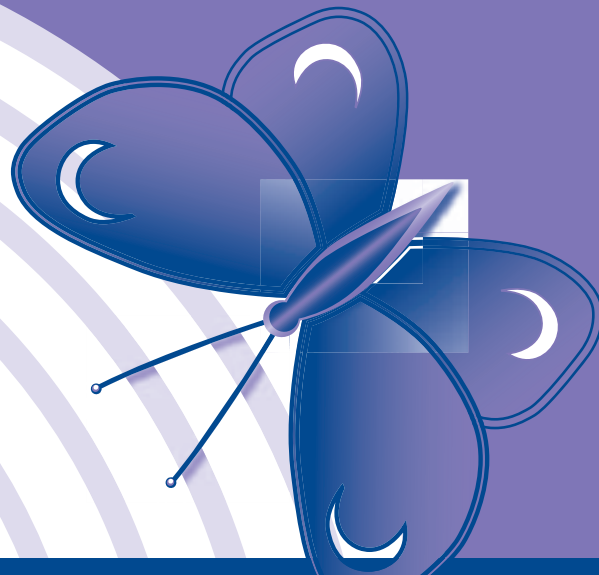
Taal- en leesonderwijs

Rekenonderwijs

Overige vakgebieden

Overgang van groep 2 naar groep 3

Extra zorg en begeleiding

Het onderwijsaanbod

“Regulier waar het kan, speciaal waar nodig!”

Op De Vlinder staat het didactische aanbod centraal. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Het didactische aanbod van De Vlinder kan vergeleken worden met het aanbod van een reguliere basisschool. Binnen onze school worden dezelfde methodes gebruikt als binnen het reguliere onderwijs.

Onderwijsdoelen

De doelstellingen die per schooljaar per vakgebied behaald dienen te worden, staan beschreven in het groepsjaarplan, dat in de klas ter inzage ligt. Ieder klassenteam stelt dit aan het begin van het schooljaar op. De klassenteams maken hierbij gebruik van het uitgebreid didactisch leerplan, waarin de kerndoelen per leerjaar en vakgebied voor De Vlinder staan weergegeven. Als u hier vragen over heeft, dan kunt u terecht bij de mentor van uw kind. Voor kinderen die niet voldoende van het groepsjaarplan kunnen profiteren worden individuele, concrete doelen geformuleerd. Deze worden genoteerd in het onderwijshandelsplan. Het groepsjaarplan bestaat uit een pedagogisch en een didactisch gedeelte. Het groepsjaarplan wordt gedurende het schooljaar geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Klassenoverstijgende niveaugroepen

We werken op de Vlinder met jaargroepen zoals dit ook in het regulier onderwijs plaatsvindt. Dat wil zeggen dat onze leerlingen alle onderwijsaanbod aangeboden krijgen binnen de eigen groep bij de eigen leerkracht(en) en klassenassistent. In uitzonderlijke gevallen kan, in overleg met de RT-ers, ervoor gekozen worden om een leerling voor reken- en/of taalonderwijs te plaatsen bij een hogere of lagere jaargroep als het lesaanbod daar beter aansluit bij het niveau van die leerling. In dat geval onderhoudt de eigen

groepsleerkracht van de leerling veelvuldig contact met de leerkracht waarbij de leerling het taal- rekenonderwijs volgt. Wanneer er zich problemen voordoen op het betreffende leergebied of op gedragsmatig vlak wordt de eigen groepsleerkracht ingelicht en wordt er gezamenlijk naar een goede oplossing gezocht, indien nodig in samenspraak met de RT-er.

Toetsing

Op onze school werken we met het didactisch leerlingonderwijsvolgsysteem (LOVS) van het Cito en een aantal aanvullende toetsen, zoals de Kleuterchecklist van het protocol dyslexie voor het speciaal onderwijs.

Er worden een aantal toetsen leerstofgebonden afgenomen, dat wil zeggen dat de desbetreffende toets pas wordt afgenomen nadat een bepaald leerstofonderdeel is afgerond. Dit is onder andere het geval bij de rekentoetsen.

Er worden ook toetsen periodiek afgenomen, zoals het geval is bij onder andere de Kleutertoetsen; taal voor kleuters, ordenen en ruimte en tijd.

Een enkele toets wordt leeftijdgebonden afgenomen, zoals de observatielijsten uit het Peutervolgsysteem.

Indien u geïnteresseerd bent in de exacte momenten van afname kunt u altijd onze toetskalender inzien.

De meeste Cito-toetsen gaan uit van een vaardigheidsscore die relateert aan een uiteindelijk A, B, C, D of E beheersingsniveau. Wanneer de leerling een A, B of C score behaalt op een bepaalde toets, dan duidt dit op een goed tot voldoende beheersingsniveau van de getoetste lesstof en zal alleen de ruwe score, de vaardigheidsscore en het niveau genoteerd worden op de LOVS-registratielijst. De mentor brengt ouders tussentijds altijd op de hoogte omtrent bijzonderheden.

Echter, wanneer een leerling een D of E-score behaalt dan duidt dit op een matig, onvoldoende of zwak beheersingsniveau van de getoetste lesstof. Door de mentor wordt er in dit geval een didactisch handelingsplan opgesteld. Ook in dat geval wordt

Wij hebben een keuze gemaakt voor het gebruik van de volgende toetsen:

Toets	Inhoud	Leeftijd / groep
Peuter Volgstelsysteem	- Peuterobservatielijst - Taal - Ordenen - Ruimte	Deel 1 wordt afgenomen wanneer een leerling 3;6 jaar is. Deel 2 wordt afgenomen wanneer een leerling 4;0 jaar is.
Cito Kleuertoetsen	- Ordenen - Taal voor kleuters - Ruimte en tijd	Groep 1 en 2
Cito DMT	Technisch lezen op woordniveau	groep 3 t/m 8
AVI	Technisch lezen op tekstniveau	groep 3 t/m 8
Cito Leestechneek en leestempo*	Technisch lezen op zowel woord- als tekstniveau	groep 3 t/m 8
Cito Schaal Vordering in Spellingvaardigheid	Spellingvaardigheden	groep 5 t/m 8
Cito LOVS Spelling**	Spellingvaardigheden	groep 3 t/m 6
Cito Toets Begrijpend Lezen	De vaardigheid van het begrijpend lezen	groep 5 t/m 8
Cito LOVS Begrijpend Lezen**	De vaardigheid van het begrijpend lezen	groep 3 t/m 6
Cito Rekenen-Wiskunde 2002	Rekenvaardigheden	groep 5 t/m 8
Cito LOVS Rekenen-Wiskunde**	Rekenvaardigheden	groep 3 t/m 6

* Wij nemen nu nog voor de meeste leerlingen de AVI-toetsen af tot en met beheersingsniveau 6. Daarna wordt de overstap gemaakt naar de Cito Leestechneek en Leestempo. Dit zal in de nabije toekomst veranderen door wijzigingen op landelijk niveau.

** De toetsen Cito Schaal Vordering in Spellingvaardigheid (SVS), Cito Begrijpend Lezen en Cito Rekenen-Wiskunde worden de komende paar jaar vervangen door deze vernieuwde LOVS-toetsen van Cito. Elk schooljaar komen er voor twee groepen de nieuwe toetsen bij, totdat alle groepen met de vernieuwde toetsen werken.

uiteraard de score genoteerd op de daarvoor bestemde LOVS-registratielijsten. De leerling wordt nauwkeurig gevolgd bij vervolgstappen. Mogelijk wordt er, volgens vastgestelde richtlijnen, een didactisch handelingsplan opgesteld door de Remedial Teacher.

Beheersingsniveau Cito:

A, B, C score: goed tot voldoende tot matig beheersingsniveau van de getoetste lesstof

D of E score: matig, onvoldoende of zwak beheersingsniveau van de getoetste lesstof

Ingeroosterde vakken

Het kleuteronderwijs

- Taal (boekoriëntatie, verhaalbegrip, taalbewustzijn, functies van geschreven taal, relatie gesproken / geschreven taal, alfabetisch principe, functioneel schrijven en lezen, fonemisch bewustzijn);
- Rekenen (tijd, meten en wegen, rekenwoordenschat, ruimtelijke ordening, vergelijken, sorteren, ordenen, tellen, getalbegrip);
- Schrijven (thema's met schrijfactiviteiten op A3 formaat);
- Tekenen;
- Vaardigheden (knippen, plakken, scheuren, omgang met materiaal e.d.);
- Verkeer;
- Muziek;
- Drama;
- Methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling: Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD);
- Bewegingsonderwijs.

Er wordt gewerkt vanuit thematisch aanbod, middels kringactiviteiten hoekenspel en ontwikkelingsmateriaal.

Het onderwijs vanaf groep 3

- Nederlandse taal (technisch en begrijpend lezen, spelling, taal);
- Schrijven;
- Rekenen;
- Zaakvakken: aardrijkskunde, geschiedenis, biologie; (Niet in groep 3)
- Expressieactiviteiten: tekenen, muziek, handvaardigheid, drama;
- Verkeer;
- Techniek;
- Bewegingsonderwijs;
- Onderwijs in leergebiedoverstijgende vaardigheden;
- Methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling: Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD);
- Lessenserie op het gebied van pesten (in ontwikkeling);
- Lessenserie op het gebied van de seksuele ontwikkeling;

- Computervaardigheden (in ontwikkeling);
- Sociale integratie middels de 'wereldkoffer' (in ontwikkeling).

Extra in groep 7-8-(9)

- Engels;
- Agendahantering;
- Huiswerkvaardigheden.

Taal- en leesonderwijs

We hebben gekozen voor een opzet waarbij alle leerlingen aanvankelijk taal-, lees- en spellingonderwijs geïntegreerd aangeboden krijgen middels de methode Veilig Leren Lezen (en eventueel Veilig in Stapjes). Na de afronding van Veilig Leren Lezen wordt het technisch lezen, begrijpend lezen, taal- en spellingonderwijs opgesplitst en als apart vakgebied aangeboden.

Veilig Leren Lezen

Alle leerlingen van groep 3, en mogelijk(begin) groep 4, ronden de leerstof van de kernen 1 tot en met 12 af. Taal en technisch lezen,

begrijpend lezen en spelling worden hierin geïntegreerd. Alle groep 3 leerlingen krijgen hiermee aangeboden:

Kern 1 t/m 6

- Aanleren van alle grafemen / fonemen;
- De elementaire leeshandeling aanleren (klankzuiver MK-, KM- en MKM-woorden ontsleutelen);
- Automatiseren van de elementaire leeshandeling. Directe woordherkenning;
- Begrijpend lezen op MKM-niveau op zowel woord- als zinsniveau;
- Het aanleren van de elementaire spelhandeling op MKM-niveau.

Kern 7 t/m 10

- Automatiseren van het aanvankelijk leesproces;
- Begrijpend lezen op zinsbegrip en tekstbegrip (4-regeltekstjes);
- Spelhandeling uitbreiden tot MMKMM-niveau;

Kern 11 en 12

- Verdere automatisering van het leesproces bevorderen;
- Begrijpend lezen en betekenisrelaties;
- Verwijsrelaties;
- Accuraat en vlot decoderen van open en gesloten meerletter-greepwoorden.

Technisch voortgezet lezen

Dit wordt drie keer per week gedurende 45 minuten aangeboden in leesgroepjes aan de hand van de methodes Estafette en Leesweg. Daarnaast werken deze leerlingen twee keer per week aan taalonderwijs met behulp van de methode Zin in Taal. De indeling van deze leesgroepjes komt tot stand nadat de leerlingen zijn getoetst op hun leesniveau, met behulp van de AVI- en DMT-toetsen. Dit geldt voor alle leerlingen totdat zij AVI 6 of hoger beheersen. Voor de leerlingen die AVI 6 of hoger beheersen komt het methodegebonden onderwijs in technisch lezen te vervallen en wordt de tijd die daarmee vrij komt intensief besteed aan methodisch onderwijs in de Nederlandse taal middels de methode Zin in Taal. Daarmee verschuift de aandacht meer naar taalbeschouwing en grammatica.

Technisch lezen wordt daarnaast nog wel gedurende 15 minuten per dag geoefend op het eigen AVI-niveau van de leerlingen.

Voor leerlingen die extra intensieve begeleiding nodig hebben t.a.v. het technisch leesonderwijs is er op De Vlinder een RALFI-groep opgestart. RALFI staat voor: Repeated Assisted Level Feedback Interaction Instruction. Het gaat hierbij om kinderen waarbij het leesproces niet automatiseert. Deze leerlingen krijgen een aanpak, op de RALFI-aanpak gebaseerd, waarbij het doel is om twee AVI-beheersingsniveaus per jaar te stijgen.

Voor meer informatie over het RALFI-lezen kunt u terecht bij de remedial teacher / didactisch coördinator van De Vlinder. Daarnaast krijgen deze leerlingen taalonderwijs middels de methode Zin in Taal aangeboden binnen ditzelfde RALFI-groepje

Begrijpend lezen

In groep 4 wordt er één à twee maal per week aan gewerkt. De leerlingen vanaf groep 5 twee keer per week, gedurende 40 minuten aangeboden in hun eigen jaargroep aan de hand van de methode Tussen de Regels.

Spelling

Ook dit krijgen de leerlingen in hun eigen jaargroep aangeboden, twee keer per week gedurende 40 minuten middels de methode Zin in Taal 'Spelling' (dit is een aparte leerlijn in onze taalmethode Zin in Taal).

Taalonderwijs

Dit wordt aangeboden aan de hand van de taalmethode Zin in Taal. Hierin komen aan de orde: spreken / luisteren, woordenschat, woordbouw, zinsbouw en stellen. De tijd die hieraan wordt besteed, is afhankelijk van het feit of de leerlingen nog in de technische

leesgroepjes lezen of dit vanwege hun niveau afgerond hebben. Wanneer ze niet meer deelnemen aan de leesgroepjes voor het technisch lezen dan krijgen ze het taalonderwijs vijf keer per week gedurende 45 minuten aangeboden.

Zin in Taal 'taal', Zin in Taal 'spelling' en Tussen de Regels worden in de eigen basisgroep aangeboden. Hierbij wordt uitgegaan van de basisleerstof, behorend bij de desbetreffende jaargroep. Er is een goede mogelijkheid om zowel naar boven als naar beneden toe te differentiëren. Er kunnen dus meerdere niveaus naast elkaar in één jaargroep aangeboden worden.

Het technisch leesaanbod is op De Vlinder erg uitgebreid. Hier is voor gekozen omdat uit jarenlange ervaring is gebleken dat er bij onze leerlingen, als gevolg van hun specifieke problematiek, gemiddeld een grotere uitval is op het gebied van technisch lezen. In eerste instantie vaak bij het vlot kunnen benoemen van letters en woorden en later ook in het vlot en accuraat kunnen herkennen en benoemen van woorden en zinnen.

Een oorzaak hiervan kan liggen in de problemen op het gebied van de informatieverwerking. Leerlingen kunnen hierdoor trager informatie opnemen, maar vooral ook verwerken, waardoor de automatisering van onder andere het leesproces trager op gang komt.

Omdat het goed technisch kunnen lezen een basisvoorwaarde is om in een later stadium goed te kunnen begrijpen wat je leest (dit is voor vrijwel alle schoolvakken van belang) is technisch lezen dus een basisvoorwaarde om zo optimaal mogelijk te kunnen profiteren van het schoolaanbod.

Om deze reden hebben we op De Vlinder een bewuste keuze gemaakt om in een vroeg stadium relatief veel tijd te besteden aan deze belangrijke basisvaardigheid. Deze tijdsinvestering levert de leerlingen veel voordeel op in hun latere schoolloopbaan.

Rekenonderwijs

Voor het rekenonderwijs hebben we gekozen voor een opzet waarbij alle leerlingen vanaf de start in groep 3 leerstof krijgen aangeboden uit de rekenmethode Alles Telt. Alle leerlingen krijgen de basisstof aangeboden volgens de opbouw van de methode. De methode biedt zelf al differentiatie voor snelle en minder snelle leerlingen (basisstof en extra plustaken) Voor de leerlingen vanaf groep 5 die naar aanleiding van de methodegebonden toetsen laten zien de basisstof niet aan te kunnen zijn er de Maatschriften. Daarin staan onder meer extra oefeningen voor de basisvaardigheden. De oefenstof sluit aan bij die van de leerlingboeken, maar is aangepast aan het niveau van de leerling. De leerdoelstellingen die in groep 3 t/m 8 in opbouw aan de orde komen zijn:

- Getalbegrip
- Basisvaardigheden
- Cijferen
- Breuken en kommagetallen
- Procenten en verhoudingen
- Meten
- Meetkunde
- Geld
- Tijd
- Tabellen en grafieken

Overige vakgebieden

Naast de vakgebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen, die niveaubepalend zijn bij de uitstroom, bieden wij onderwijs aan in de volgende vakgebieden:

Schrijven

Dit wordt 1 tot 5x keer per week aangeboden in de groepen 3 t/m 8 aan de hand van de methode Pennenstreken. De groepen 1 en 2 werken hier eenmaal per week mee. De methode kent dezelfde opbouw als onze taal- en leesmethode Veilig Leren Lezen.

Zaakvakken (geschiedenis, aardrijkskunde, biologie)

Zaakvakken staan driemaal per week ingepland in ons rooster in de groepen 4 t/m 8. Voor de zaakvakken maken de leerkrachten een keuze uit de door de methodes voorgeschreven onderwijsdoelstellingen. Voor geschiedenis werken we in de methode Tijdstip. Voor aardrijkskunde is dat Wijzer door de Wereld en voor biologie hebben we gekozen voor Natuurlijk.

Verkeer

We zijn in dit schooljaar gestart met de nieuwe verkeersmethode van 3VO (VVO). Met de groepen 1 t/m 4 wordt er gewerkt met Een rondje verkeer, voor de groepen 5 en 6 is dit Op voeten en fietsen en de groepen 7 en 8 krijgen periodiek de Jeugd Verkeerskrant, waarmee zij in de klas aan de slag gaan. Eenmaal per week wordt hieraan gewerkt gedurende 30 minuten.

Creatief (muziek, drama, tekenen en handvaardigheid)

Voor de creatieve vakken maken we gebruik van de materialen van de methode Moet je doen. Kunstzinnige oriëntatie is gericht op het vergroten van het repertoire van kinderen om hun ideeën, ervaringen en belevenissen uit te drukken met middelen als stem, muziek, handen, materialen in het platte en driedimensionale vlak,

houding, mimiek en spel. Ook is het gericht op het ontwikkelen van begrip en waardering voor uitingen van anderen. In dit leergebied komen de volgende domeinen aan de orde:

- Tekenen
- Handvaardigheid
- Muziek
- Drama
- Dans

Ook wordt er door leerkrachten zelf voor creatieve invullingen gekozen. Dat kan inhouden dat er naar aanleiding van een project of thema (Moederdag, Pasen, etc.) voor een bepaalde creatieve activiteit of opdracht wordt gekozen. Dit staat tweemaal per week ingeroosterd.

Bewegingsonderwijs

Gemiddeld wordt er door de groepen tweemaal per week een half uur tot een uur gegymd. Hierbij gebruiken we als naslagwerk Het basisdocument bewegingsonderwijs. Er wordt gebruik gemaakt van de gymzaal in het dorp, gelegen in dezelfde straat als de school. Doelstelling bij de bewegingslessen is het kennismaken met allerlei vormen van bewegen. Behalve het fysieke aspect spelen zaken als sociale vaardigheden, omgaan met winnen en verliezen, samenwerken, accepteren van verschillen, zoeken van uitdagingen en omgaan met de grenzen van je lichaam een rol. Waar mogelijk wordt aan motorische problemen speciale aandacht besteed. Omdat voor de grof motorische vaardigheden geldt dat deze niet heel strikt in één leerjaar te vangen zijn wordt hierbij de onderverdeling gemaakt per twee jaargroepen (groep 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8). Bewegingsonderwijs wordt onderverdeeld in:

- Gymnastiek (klimmen en klauteren, zwaaien en schommelen, springen, rollen en duikelen, balanceren, (hard-)lopen);
- Sport en spel (loop-, tik-, doel-, bal-, stoeispele, mikken, gooien, vangen, stuiten, omgang met materiaal, bewegen op muziek en wedstrijdement).

Zwemmen

Met ingang van januari 2009 is de laatste groep leerlingen gestart met zwemmen.

Zij zwemmen op maandagmiddag in zwembad 'Op den Ham' in Grave. De prioriteit ligt bij het behalen van diploma A. Er kan via school niet afgezwommen worden voor diploma B. De zwemgroepen zijn niet groter dan 14 leerlingen. Er gaan vier volwassenen mee (2 per groep van 14 leerlingen), te weten een groepsleerkracht, twee klassenassistenten en een stagiaire. In het zwembad zijn twee zweminstructeurs aanwezig, die de leerlingen op een deskundige manier de vaardigheden van het zwemmen aanleren. Voor het zwemonderwijs heeft uw kind zwemkleding nodig en een handdoek. Sommige kinderen hebben een badmuts of oordopjes nodig. De kosten voor het diploma-zwemmen zijn voor de ouders van geïndiceerde (externe) leerlingen voor eigen rekening.

Met ingang van schooljaar 2010/2011 zal er geen zwemonderwijs meer aangeboden op De Vlinder. Mocht u interesse hebben in zwemaanbod dat gericht is op onze doelgroep kinderen dan kunt u contact opnemen met de zwemcoördinator van onze school.

Engels

Vanaf groep 7 wordt gewerkt met de onderwijsmethode Just do It voor het vakgebied Engels. Tweemaal per week wordt hiermee gedurende 30 minuten gewerkt. Hiermee wordt de basis voor het voortgezet onderwijs gelegd door de leerlingen op een zo natuurlijk mogelijke wijze Engels aan te leren; eerst leren luisteren, dan leren spreken en eerst leren lezen, dan leren schrijven.

Techniek

Voor een groot aantal groepen binnen de school staat het vak techniek ingeroosterd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van technisch lego en van construction. Beide met behulp van handleidingen met daarin een opbouwende leerlijn voor de groepen 3 t/m 8.

Leergebiedoverstijgende deelvaardigheden

Binnen De Vlinder werken we, volgens opbouwende doelstellingen vanuit het didactisch leerplan De Vlinder, aan de leergebiedoverstijgende deelvaardigheden. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Het aanleren van een goede werkhouding;
- Het leren werken volgens plan;
- Het gebruik leren maken van uiteenlopende strategieën;
- En natuurlijk zullen de PAD-doelstellingen (zie uitleg hieronder) door alle vakgebieden heen verweven worden.

Verder wordt er, ter voorbereiding op het voortgezet onderwijs, in de bovenbouw nog geoefend in 'agendavoering' en 'huiswerkvaardigheden'.

Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD)

Het PAD-leerplan is een programma om de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te stimuleren. PAD betekent: Programma Alternatieve Denkstrategieën. U kunt het ook eenvoudiger vertalen: Proberen Anders te Denken.

Het PAD-leerplan is er voor alle groepen van onze school. Gedurende alle acht de schooljaren komen vier thema's aan de orde tijdens ongeveer twintig lessen per leerjaar. Het gaat om 'zelfbeeld', 'zelfcontrole', 'gevoelens' en 'probleem oplossen'.

Het vak 'PAD' staat twee per week op het rooster.

Jaarlijks organiseert de PAD werkgroep een informatiebijeenkomst voor ouders en verzorgers.

Voor meer informatie kunt u het informatieboekje voor ouders en verzorgers, genaamd 'PAD op De Vlinder' opvragen bij het secretariaat.

Overgang van groep 2 naar groep 3

Bij de leerlingen van De Vlinder wordt op basis van een uitgebreide checklist een keuze gemaakt over het wel of niet doorstromen naar groep 3. Bij onderstaande criteria wordt onder andere gebruik

gemaakt van landelijk erkende toetsinstrumenten. Er wordt naar de mogelijkheden van de leerling gekeken binnen het aanvankelijke leerproces vanuit de leerling zelf, maar tevens naar de mogelijkheden van de klas en school. Er zijn algemene richtlijnen waarop gelet moet worden bij de keuze van wel of niet doorplaatsen van groep 2 naar groep 3. Een kind moet bijvoorbeeld de kalenderleeftijd van zes jaar bereikt hebben op het moment van overgaan en de cognitieve capaciteiten hebben om te kunnen starten in groep 3. Echter, bij onze leerlingen kan er sprake zijn van een groot aantal 'afwijkende' ontwikkelingen op de norm. Hier wordt natuurlijk rekening mee gehouden bij de afweging.

Lezen

De leerling zou 'klaar' moeten zijn om te starten met het aanvankelijk leesonderwijs. De leerkracht maakt gebruik van de kleuterchecklist, opgesteld volgens Het protocol Leesproblemen en Dyslexie voor het Speciaal Basisonderwijs. Ook is de toets Taal voor kleuters van het Cito een goede graadmeter voor het al dan niet beheersen van de talige voorwaarden.

Rekenen

Er wordt gekeken naar het getalbegrip. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de scores op de Cito toetsen Ordenen en Ruimte & Tijd. Deze scores geven een goede indicatie van de basisontwikkeling voor het rekenonderwijs.

Schrijven

Er wordt gekeken naar het technisch inzicht in het schrijven van de schrijfpatronen. Daarnaast wordt gekeken of de fijne motoriek voldoende is ontwikkeld voor het goed hanteren van schrijfmateriaal.

Taakwerkhouding

Er wordt gekeken naar de taakgerichtheid, de concentratieboog, het zelfstandig kunnen verwerken van een eerder geïnstrueerde opdracht en de motivatie voor het willen leren / werken.

Het begrijpen van verbale (talige) instructie

Er wordt gekeken of de leerling zich kan richten tot de verbale instructie, of de leerling deze instructie kan oppikken en of hij deze kan omzetten in verwerking.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Er wordt gekeken naar het zelfbeeld van de leerling, of er sprake is van faalangst en of de leerling in emotionele zin toe is aan het aanvankelijk leerproces.

Wanneer een leerkracht twijfelt of een leerling in groep 2 kan doorstromen naar groep 3, wordt dit tijdig (vóór mei van dit schooljaar) samen met de remedial teacher bekeken, aan de hand van een 'registratiechecklist voor oudste kleuters'. Zo nodig volgt er

hierop nog een didactisch handelingsplan om aan een aantal didactische zaken nog extra aandacht en begeleiding te bieden. De ontwikkeling van de leerling zal dan middels ingeplande evaluatiemomenten gevolgd worden. Ouders zullen hier natuurlijk, in elk geval tijdens de leerlingbespreking in mei, van op de hoogte worden gesteld en hierbij betrokken worden.

Indien dit noodzakelijk geacht wordt, adviseert de school ouders hun kind nog een jaar in groep 2 te houden. Uiteraard wordt er dan goed gekeken naar de leerlijn die deze leerling dat jaar zal gaan volgen.

Extra zorg en begeleiding

Extra zorg en begeleiding

Naast het aanbod dat beschreven staat in het groepsjaarplan, kunnen leerlingen geïndiceerd worden voor therapieën en trainingen.

We hebben binnen De Vlinder momenteel het volgende aanbod:

- *Oefentherapie Caesar of kinderfysiotherapie;*
Deze therapie richt zich onder andere op de algemene lichaams-houding, de grove en fijne motoriek, de coördinatie, het evenwicht en ruimtelijke oriëntatie. Indicering voor oefentherapie Caesar of fysiotherapie gebeurt door de desbetreffende therapeut. De therapie vindt onder schooltijd plaats.
- *Dramatherapie (alleen voor plaatsbekostigde leerlingen);*
In deze therapie (die onder schooltijd plaatsvindt) wordt gewerkt met materialen die sterk inwerken op de verbeelding, fantasie, creativiteit en gevoelens van kinderen om de verbeelding, de spelontwikkeling en emotionele ontwikkeling te vergroten en/of te versterken.
- *Sociale cognitietraining;*
Deze groepsgewijze training is gebaseerd op de Theory of Mind (TOM). Dit is de theorie die we hebben om te begrijpen wat er in iemand anders zijn hoofd omgaat, ook wel de theorie van het inlevingsvermogen. Mensen met een vorm van autisme vinden het vaak moeilijk om zich in te leven in een ander. Wat denken en voelen anderen en hoe gedraag je je naar een ander toe? Het denken over en het begrijpen van de sociale werkelijkheid wordt 'sociale cognitie' genoemd. In de training staat dit begrip centraal. Het doel van de training is het vergroten van het inzicht in de eigen emoties en die van anderen. Het programma bestaat uit twee blokken. In het eerste blok wordt gewerkt aan de voorwaarden om aan de trainingsgroep te kunnen deelnemen, zoals zich veilig voelen en op je beurt kunnen wachten. Vervolgens gaan de kinderen aan de slag met het herkennen van emoties, zowel bij jezelf als bij een ander. Daarbij wordt aandacht besteed aan waarom en wanneer je deze emoties ziet.

De training bestaat uit ongeveer 20 bijeenkomsten die elk een uur duren en zal op woensdagmiddag na schooltijd worden aangeboden. De groep bestaat uit maximaal zes à zeven kinderen.

- *Programma voor psycho-educatie 'Ik ben speciaal';*
Het doel van deze training is 'jezelf en je autisme beter te leren kennen'. Het programma is bedoeld voor normaal begaafde kinderen tussen de negen en twaalf jaar met een vorm van autisme. De training vindt op school plaats. Het programma bestaat in principe uit tien bijeenkomsten van een uur en zal op woensdagmiddag na schooltijd worden aangeboden. Ouders bepalen in overleg met de mentor en eventueel andere betrokken hulpverleners, of hun kind aan de training deel zal nemen. De training wordt gegeven in één of twee kleine groepjes van vier of vijf kinderen. Betrokkenheid van ouders of verzorgers is een must, omdat er bij het kind een proces op gang wordt gebracht waarin het kind ondersteund moet worden. Er zijn verschillende oudercontactmomenten, zoals een informatiebijeenkomst vooraf, een intakegesprek, tussendoor telefonisch contact en ter afsluiting een evaluatiegesprek.
- *Sociale vaardigheidstraining voor kleuters;*
In het schooljaar 2009-2010 streven we ernaar een start te maken met een sociale vaardigheidstraining voor kleuters. De training zal dan op woensdagmiddag na schooltijd worden aangeboden.
- *Sociale competentietraining 'Over het leven';*
Deze training bestaat uit sociale leer verhalen voor kinderen met een autisme spectrum stoornis en in principe gemiddelde verstandelijke mogelijkheden. Tijdens de training worden de impliciete / ongeschreven regels van het sociale verkeer inzichtelijk gemaakt. De training zal op woensdagmiddag na schooltijd worden aangeboden.

In de loop van het schooljaar zal er een informatieavond gehouden worden m.b.t. deze trainingen. Als u uw kind wilt aanmelden voor een bepaalde training of begeleiding, kunt u hiervoor een verzoek indienen bij de mentor van uw kind. De klassenmentor zal vervolgens de hulpvraag indienen bij de Commissie van Begeleiding. Deze commissie bepaalt of uw kind kan deelnemen aan de training of begeleiding.

Er wordt nog nader bepaald op welk moment in het schooljaar de trainingen zullen plaatsvinden.

Voor uitgebreide informatie kunt u contact opnemen met school.